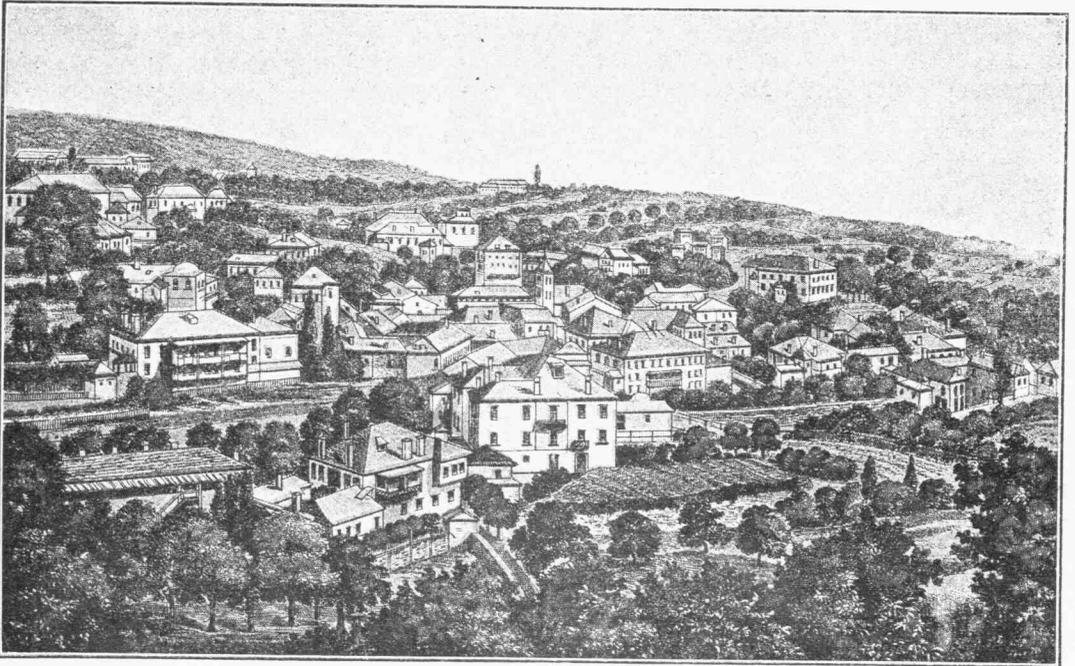

ναχοὶ μαγειρεύσει, δὲν ἐπρόφθασε νὰ κρούσῃ κατὰ τὸν πλοῦν, οὕτω δὲ ὁ μονάσχος βασιλόπαις ἐτάφη εἰς τὰς μαγικὰς τοῦ Βοσπόρου ἀκτὰς, ὁπόθεν παιδίον τὸν εἶχεν ἢ βία ἀποσπάσει.

Οὐ μόνον δὲ τὰς γυναῖκας ἐξωστράκισαν ἀπὸ τοῦ Ὁρους, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἄλλο θῆλυ. Δίποδα, τετράποδα καὶ πτηνὰ δέρονται ἐν καταναγκαστικῇ ἀσκηταίᾳ. Πᾶς δεχθεὶς τὴν κουρὰν ἀναγκαστικῶς ἀποστερεῖται τὰς ἀπλάσεις τοῦ κόσμου τούτου καὶ ὡς μόνη ἡδονὴ τοῦ βίου του ἀπομένει ἡ προσευχὴ, ὁλόκληρος δὲ ἡ ζωὴ του περικλείεται ἐντὸς τοῦ μελανοῦ τοῦ ῥάσου. Τὸν βίον τοῦτον μεγάλοι κοινωνιολόγοι θεωροῦσιν ὡς

τάσῳ κοινωνιολογικῶς ἂν τοῦτο εἶνε ὠφέλιμον ἢ οὐ, ἀποφεύγων μάλιστα νὰ ἐκφέρῃ ὡς ἀνήμποτος ἰδίαν κρίσιν, ἀφίνω νὰ λαλήσῃ εἰς περιφανῆς μισέλλην, ὁ Φαλμεράιερ: «Εἰς ἐμὲ, λέγει, ἀρκεῖ τοῦτο, ὅτι ὑπάρχει ἐντεῦθεν τοῦ Ἑλλησπόντου τόπος, ἔνθα δύναται τις νὰ ἀντιστῇ ἐν ταύτῳ καὶ εἰς τὴν τυραννίαν τῆς ἀπολαύσεως καὶ εἰς τὰ τεχνάσματα τῆς ἐξουσίας καὶ εἰς τοὺς συλλογισμοὺς τῶν αὐλικῶν σοφιστῶν. Ἄνθρωποι τολμῶντες τὸν πόλεμον κατὰ τῆς ὕλης δὲν εἶνε βεβαίως ἡλίθιοι. Ἐλευθέρος εἶνε ὁ δυνάμενος νὰ στερεῖται. Ἐν τῷ Ἄδῃ δὲ μόνον οὐδεμία ἐγένετο μετὰ τοῦ κόσμου καὶ τῆς πολυτελείας συνθήκη».

ΑΙ ΚΑΡΥΑΙ

λέπραν κατατρώγουσαν τὰ κοινωνικὰ σώματα μέχρι τῶν ὀστέων, διὰ τοῦτο ἐν τῇ Δύσει ἡ πρόοδος καὶ ἡ βία ἢ ἀνεμόρφωσις τὰ μοναστήρια ἢ κατέστρεψε τὸ μοναστικὸν σύστημα.

Τοῦτο ὅμως λεγόμενον διὰ τὰ μοναστήρια τῶν Δυτικῶν, δὲν δύναται νὰ λεχθῇ ἐπίσης καὶ διὰ τὰς μονὰς τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἐν τῇ Δύσει αἱ θρησκευτικαὶ προλήψεις καὶ ὁ φανατισμὸς εἶχον μεταβάλλει τὰς μονὰς εἰς ἱεροξεταστήρια, ἢ δὲ διακτορὰ εἶχον ἐγκαθιδρυθῆ ἐπισήμως ἐντὸς τῶν κελλίων τῶν μονῶν, μεταβαλοῦσα πολλοὺς ἱεροὺς τόπους εἰς καταγῶγια. Ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ὅμως καὶ κατὰ τὴν τριγλοδυτικὴν ἀκόμη βαρβαρότητα τῶν πρώτων ἀσκητῶν, ὁ ἱερὸς τόπος ἔμεινεν ἀμίαντος καὶ τὸ μοναστικὸν σύστημα διετηρήθη ὡς πρὸ δέκα αἰώνων, σήμερον δ' ἀκόμη εὐρίσκει τις τὸν βυζαντινὸν βίον ἀνέπαφον ἐκεῖ ἐν μέσῳ τῆς ῥοῆς τῶν αἰώνων καὶ τῆς καταστροφῆς. Οὐτὲ θέλω, οὐτὲ ἐνδιαφέρομαι νὰ ἐξε-

Καθ' ὅλην τὴν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει διαμονὴν μου ἐπισκεπτόμενος μονὰς, φιλοξενούμενος ἐν κελλίῳ μοναχῶν, κατερχόμενος τὴν νύκτα διὰ τῶν σκοτεινῶν διαδρόμων εἰς τὴν αὐλὴν, ἔνθα μελανηφόροι μοναχοὶ διωλίσθαινον ὡς σκιαὶ ἔμπροσθέν μου κρατοῦντες λαμπάδας, ἢ ἤκουον τοῦ πορτάρη τὸ κρόταλον ἤχου ἐν τῇ θύρᾳ μου καὶ ἀγγέλλον μοι τὸν καιρὸν τῆς προσευχῆς, ἢ εἰσρηχόμενον ἐντὸς τῶν ἡμιφωτιστῶν ναῶν, πάντοτε ἐφερόμην διὰ τοῦ πνεύματος εἰς τοὺς χρόνους ἐκεῖνους, καθ' οὓς ὁ Χριστιανισμὸς κατα πρῶτον διεδίδετο ἐν Ἑλλάδι καὶ κρούα οἱ καταδιωκόμενοι Χριστιανοὶ ἐτέλουν τὰς μυσταγωγίας των.

Ἄλλοτε πάλιν, ὅτε μεγάλαι θρησκευτικαὶ ἐφορταὶ ἐτελοῦντο καὶ ὁ ναὸς ἐπληροῦτο φωτὸς καὶ ἑκατοντάδες μοναχῶν ἐπλήρουν τοὺς θόλους αὐτοῦ, οἱ δὲ ἱερεῖς περιεβάλλοντο τὰ ἀρχαῖα βυζαντινὰ ἄμφια καὶ οἱ κώδωνες ἤχουν μελωδικῶς, ὅλα ταῦτα μοὶ παρίσταντο ὡς ἀντανάγκαις ἄλ-